

Staat achter de
Nederlandse horeca

Eindtermen SVH Wijn 3

Geldig vanaf 18 maart 2021

Datum: 20/03/2023

Eindtermen SVH Wijn 3

De opleiding met aansluitend het examen SVH Wijn 3 geeft je een brede kennis van wijn. Het is vooral gericht op zelfstandig werkend gastheren/-vrouwen en leidinggevendend bediening. Je gaat uitgebreider in op het proeven en beoordelen van wijn, het maken van wijn-spijscombinaties, uiteenlopende wijngebieden, karakteristieken van druivenrassen en wijnstreken, wijnbereiding, vinificatie en kwaliteitsverschillen.

Eindterm 1 De kandidaat heeft kennis van de wetgeving omtrent wijn, kwalificaties van wijn en terminologie met betrekking tot wijncategorieën en kan deze kennis toepassen.

- definitie van wijn
- betekenis van de aanduidingen en afkortingen van wijnen met beschermde geografische benaming (BGA), wijnen met beschermde oorsprongsbenaming (BOB) en overige wijn uit Frankrijk, Duitsland, Italië en Spanje
- verplichte aanduidingen die op het etiket van een kwaliteitswijn afkomstig uit Franse, Duitse, Italiaanse en Spaanse wijngebieden voor moeten komen
- facultatieve aanduidingen smaakaanduiding en druivenrassen
- wettelijke kwaliteitsindeling met betrekking tot de productie van wijn in Frankrijk, Duitsland, Italië en Spanje
- begrippen voor het classificeren van wijn gerelateerd aan bepaalde wijnlanden of -streken in bijlage 2 (overzicht van wijnlanden, -streken en aanvullende begrippen)

Eindterm 2 De kandidaat heeft kennis over de ampelografie en begrijpt deze kennis.

- vitis vinifera en hybriden
- Amerikaanse wortelstokkensamenstelling van de wijnrank en druif
- vegetatieve vermeerdering (stekken)
- kenmerken van de belangrijkste witte en blauwe druivenrassen (zie bijlage 1: overzicht van druivenrassen)
- kan deze druivenrassen relateren aan wijnstreken genoemd in bijlage 2 (overzicht van wijnlanden, -streken en aanvullende begrippen)

Eindterm 3 De kandidaat heeft kennis van de wijnbouw en omgevingsfactoren en begrijpt deze kennis.

- warme, gematigde en koele klimaten en klimaten met veel neerslag
- functie en geschiktheid van de bodem
- effect van ziekten en weersinvloeden (druifluis, valse meeldauw, oïdium, grijze rot en edelrot, luchtvochtigheid, neerslag, droogte, vorst en hagel)
- bescherming van de wijngaard tegen ziekten en negatieve weersinvloeden
- rijping van de druif (suikers, zuren, kleur)
- hoofdlijnen van de jaarlijkse cyclus (snoeien, uitbotten, bloei, vruchtzetting en rijping)
- bepaling van het oogstmoment (noordelijk en zuidelijk halfrond, koele en warme klimaten, suikergehalte en zuurgethalte)
- indrogen en overrijpen van de druif

Eindterm 4 De kandidaat heeft kennis van de wijnbereiding en begrijpt deze kennis.

- corrigeren van de oogst (ingedikte most, chaptaliseren, aanzuren ontzuren en anreichern)
- basisbeginselen van wijnbereiding:
 - rood, wit, rosé, orange, mousserend en versterkt
 - natuurwijn en vin doux naturels
 - alcoholische en malolactische gisting en gist
 - sulfiet, zwavel, bentoniet,
 - TCA
 - gebruik van (eiken)houten vaten
 - opslag van wijn (tank of vat), filtratie en botteling

Eindterm 5 De kandidaat kan verschillende wijntypen en wijnstijlen analyseren, herkennen en beschrijven.

- stille, versterkte en mousserende wijn
- verschil tussen mousserend en parelend
- zoethehalte, zuurgethalte, geur- en smaakintensiteit, body (mondgevoel), tanninegethalte en afdronk indelen op een 5-puntsschaal
- specifieke smaken en aroma's met behulp van een smaak- en aromawiel
- andere factoren zoals: helderheid, kleurintensiteit, houtgebruik, kleur en alcoholpercentage (en alcoholvrij en alcoholarm)
- afwijkingen in wijn ('kurk' (TCA), azijnsteek, oxidatie)

Eindterm 6 De kandidaat heeft kennis van wijnbouwgebieden op het noordelijk en zuidelijk halfrond en kan deze kennis toepassen.

- kennis waar wijnbouw mogelijk is op het zuidelijk en noordelijk halfrond
- kennis van landen met hun bekendste wijnstreken en/of belangrijkste wijnen (zie bijlage 2: overzicht van wijnlanden, -streken en aanvullende begrippen)

Eindterm 7 De kandidaat heeft kennis van de eventuele invloed van alcohol op de gezondheid.

- alcoholgebruik in Nederland
- de uitwerking van alcohol op het menselijk lichaam
- verantwoordelijkheid van de verkoper
- wettelijke regelgeving omtrent alcohol

Eindterm 8 De kandidaat heeft kennis van wijn en gastronomie en kan deze kennis toepassen.

- wijnen combineren met gerechten op de kaart
- een huiswijn selecteren
- wensen van de gast inventariseren
- advies geven over de wijn op basis van de wensen van de gast
- kostenbewust zijn en zorgen voor zo min mogelijk verspilling
- kan de wijn introduceren met een informerend verhaal over de smaak, herkomst en combinatiemogelijkheden en waarbij rekening wordt gehouden met het type gast

Eindterm 9	<p>De kandidaat heeft kennis van praktische vaardigheden voor het presenteren van wijn en kan deze kennis toepassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ basisprincipes van wijn aan tafel ▪ ontkurken van een wijnfles en champagnefles ▪ kelners-/sommeliersmes ▪ sommeliersschort ▪ keuze van het juiste wijnglas ▪ de juiste wijze van inschenken ▪ decanteren en karaferen (welke wijnen wel en welke niet) ▪ kennis van de juiste serveertemperatuur ▪ verpakkingen en verkoopsystemen ▪ flesmaten en benamingen
Eindterm 10	<p>De kandidaat heeft kennis van sociale vaardigheden en kan deze kennis toepassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ het onderscheiden van verschillende soorten klachten, zoals objectieve, subjectieve, gegronde en ongegronde klachten ▪ klachten over wijn correct afhandelen
Eindterm 11	<p>De kandidaat heeft kennis van bedrijfseconomische aspecten en kan deze kennis toepassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inkoop (leveranciers en leveringscondities) ▪ voorraadbeheer (controle procedures voor ontvangst, schappen vullen, spiegelen, first in first out) ▪ calculatie (btw, inslag, opslag, prijscalculatie) ▪ verkoop (marketing)
Eindterm 12	<p>De kandidaat heeft kennis van de Nederlandse wijnmarkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wijnconsumptie in Nederland ▪ structuur van de verkoopkanalen ▪ beurzen en festivals

Bijlage 1: overzicht van druivenrassen

witte druivenrassen	blauwe druivenrassen
airèn	cabernet sauvignon
albarino	barbera
chardonnay	cabernet franc
chenin blanc	carignan
furmint	carménère
gewürztraminer	gamay
grüner veltliner	grenache
macabeo	malbec
muscat / moscatel	merlot
pedro ximénez	montepulciano
pinot blanc	mourvedre / monastrell
pinot gris	nebbiolo
riesling	pinot noir
sauvignon blanc	pinotage
sémillon	sangiovese
torrontés	syrah/ shiraz
trebbiano	tempranillo
verdejo	zweigelt
verdicchio	
viognier	

Bijlage 2: overzicht van wijnlanden, -streken en aanvullende begrippen

Land (binnen Europa)	Wijngebied	Wijnstreek	Aanvullende begrippen
Duitsland			prädikatswein, kabinett, auslese, spätlese, beereauslese, trockenbeereauslese, eiswein, einzellage, grosslage, bereich, sekt, feinherb, VDP
		Ahr	
		Baden	
		Franken	
		Mosel	
		Nahe	
		Pfalz	
		Rheingau	
		Rheinhessen	
		Württemberg	
Frankrijk			crémant, (grand) cru (classé), premier cru, vin doux naturel, élevé, fût de chêne
	Bordeaux	Libournais/Saint-Emilion (Fronsac, Lalande-de-Pomerol, Pomerol Premières Côtes de Blaye, Saint-Emilion), Entre- Deux-Mers (Cadillac, Entre- Deux-Mers, Loupiac, Premières Côtes de Bordeaux), Médoc (Haut-Médoc, Listrac- Médoc, Margaux, Médoc, Moulis, Pauillac, Saint-Estèphe, Saint- Julien), Graves (Graves, Pessac- Léognan, Sauternes)	
	Bergerac		
	Bourgogne	Chablis, Côte de Nuits (Gevrey- Chambertin, Chambolle- Musigny, Vougeot, Vosne- Romanée, Nuits-Saint-Georges), Côte de Beaune (Aloxe-Corton, Beaune, Chassagne-Montrachet, Meursault, Pommard, Puligny- Montrachet, Volnay), Côte Chalonnaise (Mercurey), Mâconnais (Pouilly-Fuissé, Saint- Véran)	
	Beaujolais	Beaujolais Nouveau, Beaujolais- Villages, Fleurie, Morgon, Moulin-à-Vent	primeur
Champagne	Côte des Blancs, Montagne de Reims, Vallée de la Marne	brut, extra sec, sec, demi-sec, doux blanc de blancs, blanc de noir, grand cru, millésime	

Land (binnen Europa)	Wijngebied	Wijnstreek	Aanvullende begrippen
	Elzas / Alsace	Bas-Rhin, Haut-Rhin	vendange tardive, sélection des grains noble, edelzwicker
	Jura		vin de paille, vin jaune
	Languedoc- Roussillon	Banyuls, Corbières, Limoux, Minervois, Rivesaltes	
	Val de Loire	Anjou, Chinon, Menetou-Salon, Muscadet-Sèvre et Maine, Pouilly Fumé, Sancerre, Saumur, Savennières, Touraine, Vouvray	
	Vallée du Rhône	Beaumes-de-Venise, Châteauneuf-du-Pape, Condrieu, Côte Rôtie, Gigondas, Hermitage, Lirac, Tavel	
	Le Sud-Ouest	Cahors, Jurançon, Madiran	
	Provence	Bandol	
	Savoie		
Italië			riserva, classico
	Abruzzo	Montepulciano, Trebbiano d'Abruzzo	
	Campania	Greco di Tufo	
	Colli Orientali del Friuli Picolit		
	Emilia- Romagna		Lambrusco
	Lazio	Est! Est!! Est!!!	
	Lombardia	Franciacorta	
	Marche	Verdicchio dei Castelli di Jesi	
	Piemonte	Barbaresco, Barolo, Barbera d'Asti, Moscato d'Asti	
	Puglia	Primitivo di Manduria	
	Sicilia	Nero d'Avola Marsala	
	Toscana	Bolgheri, Brunello di Montalcino, Chianti, Rosso di Montalcino, Rosso di Montepulciano, Vernaccia di San Gimignano, Vin Santo, Vino Nobile	vin santo
	Trentino-Alto Adige		
	Umbria	Montefalco Sagrantino, Orvieto	
	Veneto	Bardolino, Soave, Valpolicella	Prosecco, amarone, recioto, ripasso
Vallé d'Aosta			
Portugal	Alentejo		
	Bairrada		
	Douro		
	Dão		
	Madeira		
	Minho	Vino Verde	
Porto		Port, ruby, tawny, vintage, colheita, late bottle vintage	

Land (binnen Europa)	Wijngebied	Wijnstreek	Aanvullende begrippen
Spanje			Joven, crianza, (gran) reserva
	Andalusia	Jerez-Xérès-Sherry	Sherry, flor, solera, fino, oloroso, PX
	Aragón	Somontano	
	Castilla-La Mancha	La Mancha, Valdepeñas	
	Castilla y León	Ribera del Duero, Rueda	
	Cataluña	Penedès, Priorato, Tarragona	Cava
	Ebro	Navarra, Rioja (Rioja Alavesa)	
	Galicia	Rías Baixas	
	Islas Canarias		
Murcia	Jumilla		
Overig Europa:			
België			
Griekenland	Sámos, Santorini, Nemea		Retsina
Hongarije	Tokaj		
Kroatië			
Luxemburg			
Nederland			
Oostenrijk	Burgenland	Neusiedlersee	DAC, ried, steinfeder, federspiel, smaragd
	Niederösterreich Steiermark	Kamptal, Kremstal, Wachau	
Slovenië			
Slowakije			
Zwitserland	Tessin		

Land (buiten Europa)	Wijngebied	Wijnstreek	Aanvullende begrippen
Argentinië	Mendoza	Luján de Cuyo, Uco Valley	
Armenië			
Australië	New South Wales	Big Rivers, Hunter Valley	
	South Australia	Adelaide Hills, Barossa Valley	
	Victoria	Yarra Valley	
	Western Australia	Margeret River	
	Tasmania		
Brazilië			
Canada			
Chili	Central Valley		
	Maipo Valley		
China			
Georgië			
Libanon			
Nieuw- Zeeland	Canterbury/Waipara		
	Hawke's Bay		
	Marlborough		
Verenigde Staten	Californië	Central Valley, Napa Valley, Sonoma County	AVA
	Oregon		
	Washington State		
Uruguay			
Zuid Afrika			méthode cap classique, ward
	Brede River Valley	Robertson, Worcester	
	Cape South Coast	Walker Bay	
	Coastal Region	Constantia, Franschhoek, Paarl, Stellenbosch, Swartland	